

NOTA DE FUNDAMENTARE la proiectul de Lege privind securitizarea

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul de Lege privind securitizarea (în continuare – *proiect de lege*) a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare. În conformitate cu prevederile pct.45 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 610/2018, proiectul de lege este promovat de Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Elaborarea proiectului de lege este condiționată de obiectivul transpunerii legislației europene – Regulamentului (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12.12.2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată, și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE (în continuare – *Regulamentul 2017/2402*).

Ațiunea de transpunere este prevăzută inclusiv în Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025 – 2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025 și vine să realizeze acțiunea nr. 105 din Anexa A aferentă Capitolului 9 „Servicii financiare” Cluster 2 „Piața internă”, cu termen de adoptare în Parlament – decembrie 2026.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

În prezent, în Republica Moldova nu există un cadru legislativ dedicat reglementării securitizării în condițiile normelor europene. Respectiv, proiectul de lege reprezintă actul normativ primar menit să ofere asigurarea și crearea unor mecanisme eficiente și cuprinzătoare care să statueze un nivel ridicat de protecție a investitorilor prin reținerea riscului și disponibilitatea informațiilor, precum și să asigure alinierea Republicii Moldova la dimensiunea pieței europene, în acest sens.

Procesul de securitizare reprezintă un mecanism modern de finanțare, utilizat în Uniunea Europeană și pe piețele internaționale. Republica Moldova, aflată pe calea aderării la UE, are nevoie de un cadru legislativ care să permită:

- diversificarea surselor de finanțare pentru instituțiile financiare;
- creșterea lichidității pe piața de capital;
- protecția investitorilor prin reguli clare de transparență;
- alinierea la acquis-ul UE.

Proiectul urmărește:

- introducerea definițiilor și principiilor generale privind securitizarea;
- stabilirea responsabilităților inițiatorului, sponsorului și investitorilor;
- instituirea cerințelor prudențiale pentru bănci și companii de investiții;
- definirea cadrului pentru securitizările simple, transparente și standardizate (STS);
- atribuirea competențelor de supraveghere.

Proiectul se propune să fie aplicat următoarelor categorii de subiecți:

- investitorilor instituționali;
- inițiatorilor;
- sponsorilor;
- creditorilor inițiali;
- entităților special constituite în scopul securitizării.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de lege reglementează mecanismele aferente securitizărilor pe toate dimensiunile sale, înglobând următoarele prevederi, dar fără a se limita la acestea:

1. Definirea securitizărilor și stabilirea cerințelor privind îndeplinirea obligației de diligență, reținere a riscului și transparentă impuse părților implicate în securitizări. În acest sens, proiectul prevede că securitizarea presupune o tranzacție sau o schemă prin care riscul de credit asociat unei expuneri sau unui portofoliu de expuneri este segmentat pe tranșe, precum și care înglobează alte cerințe stabilite expres în proiectul de lege.

2. Stabilirea criteriilor pentru acordarea creditelor, cerințelor privind vânzarea securitizărilor către clienții de retail;

3. Interdicția privind resecuritizările. În corespundere cu limitele instituite pentru resecuritizări, proiectul de lege reglementează situațiile care definesc legitimitatea scopurilor – facilitarea lichidării unei instituții de credit, a unei firme de investiții sau a unei instituții financiare; asigurarea viabilității în condiții de asigurare a continuității activității unei instituții de credit, a unei firme de investiții sau a unei instituții financiare pentru a se evita lichidarea acestora; sau în cazul în care expunerile-suport sunt neperformante, protejarea intereselor investitorilor.

4. Cerințe privind entitățile special constituite în scopul securitizării;

5. Crearea cadrului pentru securitizarea:

- *Simplă* - stabilind inclusiv că proprietatea asupra expunerilor-suport se dobândește de către entitate special constituită în scopul securitizării prin intermediul unei vânzări reale sau al cesiunii sau al transferului cu același efect juridic într-un mod care este opozabil vânzătorului sau oricărei alte părți terțe.

- *Transparentă* - inițiatorul și sponsorul pun la dispoziția investitorilor potențiali înainte de stabilirea prețurilor datele istorice statice și dinamice privind starea de nerambursare și pierderea de performanță, precum datele privind incidentele de plată și starea de nerambursare, în ceea ce privește expuneri care sunt în mare măsură similare cu cele care sunt securitizate, precum și sursele acestor date și baza pe care se pretinde similaritatea.

- *Standardizată* - inițiatorul, sponsorul sau creditorul inițial îndeplinește cerința de reținere a riscului definite în proiect

6. desemnarea autorităților competente;

7. Sancțiuni administrative și măsuri de remediere.

De asemenea, proiectul reglementează instrumentul orientat spre reținerea riscului, stabilind nivelul permanent al interesului economic net semnificativ în securitizare al inițiatorului, sponsorului sau creditorului inițial al unei securitizări de

cel puțin 5%. Respectiv, acest nivel urmează a fi asigurat pe întreaga durată a tranzacției. Adicional, este stabilită obligația efectuării și a unei verificări indirecte a îndeplinirii cerinței de reținere a riscului.

Un alt punct cheie este prevederea prin care investitorii instituționali urmează să îndeplinească obligația de diligență înainte de a deține o poziție din securitizare. În acest sens, asigurarea posibilității efectuării unei analize prudente și diligente a riscurilor implicate de o securitizare, depinde inclusiv de accesul la informații. Astfel, proiectul instituie un spectru eficient al măsurilor și instrumentelor care pot fi aplicate pentru atingerea obiectivului setat.

În ceea ce privește cuantumul sancțiunilor pecuniare administrative, acesta a fost stabilit prin transpunerea art. 32 din Regulamentul (UE) 2017/2402, care prevede sancțiuni maxime de cel puțin 5.000.000 EUR atât pentru persoane fizice, cât și pentru persoane juridice. Întrucât Republica Moldova nu are ca monedă euro, suma a fost convertită în monedă națională la cursul de schimb valabil la 17 ianuarie 2018, dată de referință stabilită expres în Regulament, rezultând un echivalent de 103.700.000 MDL ($5.000.000 \text{ EUR} \times 20,74 \text{ MDL/EUR}$). În cazul persoanelor juridice, proiectul prevede alternativ o sancțiune de până la 10% din cifra de afaceri totală anuală netă, în cazul în care aceasta depășește plafonul fix menționat.

Structura proiectului de lege reflectă arhitectura cadrului de reglementare instituit la nivelul UE prin Regulamentul (UE) 2017/2402, fiind adaptată la normele naționale de tehnică legislativă (Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).

Suplimentar, este de precizat că la elaborarea proiectului dat de Lege s-a ținut cont de eforturile paralele de armonizare a legislației naționale la normele acquis-ului UE în partea ce ține de activitatea în domeniul bancar și în cel al serviciilor de investiții. Respectiv, proiectul de Lege înaintat ține cont de terminologia utilizată în:

- proiectul de Lege privind piețele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, nr unic 394/MF/CNPF/2026, proiect ce se află în proces de expertizare;
- proiectul de Lege privind supravegherea prudentială a firmelor de investiții, nr unic 28/MF/CNPF/2026, proiect ce a fost examinat în ședința Guvernului din 03 iunie 2026 și care operează cu noțiunea de „firmă de investiții” în loc de „societate de investiții” (proiectul de Lege de modificare a Legii nr.171/2012 privind piața de capital inclusiv pe acest aspect este în proces de elaborare);
- proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (aspecte aferente activității băncilor), nr. unic 547/MF/BNM/2026, ce la moment este în proces de avizare și consultare publică și care substituie noțiunea de „bancă” cu noțiunea de „instituție de credit”, precum și definește noțiunea de „instituție financiară”.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În vederea atingerii obiectivului trasat, opțiuni alternative nu au fost identificate. Totodată, nerealizarea unei intervenții prin reglementări adecvate ar putea genera impedimente în procesul de integrare a pieței financiare locale în piața financiară a Uniunii Europene, precum și ar afecta nivelul de competitivitate a Republicii Moldova la nivel internațional.

4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Proiectul de lege nu presupune crearea sau constituirea de structuri instituționale noi, dar va necesita asigurarea resurselor instituționale în cadrul Comisiei Naționale a Pieței Financiare și Băncii Naționale a Moldovei necesare monitorizării implementării și respectării prevederilor normative (extinderea sferei de reglementare și supraveghere a autorităților competente).
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului de lege nu implică costuri financiare din bugetul de stat. Totodată, se impune alocarea resurselor financiare necesare: exercitării atribuțiilor de supraveghere (art. 35 din proiectul de lege); asigurarea <i>resurselor IT</i> – crearea unei secțiuni speciale pe site-ul oficial al CNPF pentru publicarea sancțiunilor administrative (art. 42 din proiectul de lege); <i>resurse umane</i> – recrutarea și instruirea specialiștilor în domeniul juridic, IT și supraveghere financiară, pentru implementarea și monitorizarea cadrului de securitizare, etc., cheltuieli ce urmează a fi asigurate din bugetul CNPF.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectele actelor normative în domeniul financiar (bancar și nebanancar) nu sunt supuse cerințelor de evaluare a impactului asupra activității de întreprinzător (art. 1 și art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător). Adoptarea proiectului de lege va avea incidență asupra sectorului privat în condițiile întreprinderii măsurilor necesare pentru implementarea și conformarea activității noilor cerințe normative, conexe obiectului de reglementare a legii. Respectiv, impactul asupra sectorului privat, este determinat de cerințele mai stricte în domeniile conexe obiectului de reglementare a legii, cum ar fi: <i>îndeplinirea obligației de diligență, reținere a riscului și transparență impuse părților implicate în securitizări, aplicarea criteriilor noi pentru acordarea creditelor, cerințelor privind vânzarea securitizărilor către clienții de retail, și altele.</i>
4.4. Impactul social
Măsurile instituite în proiectul de lege urmăresc asigurarea unui cadru mai eficient și protector în raport cu beneficiarii de servicii financiare. Din punct de vedere al statului, implementarea proiectului va permite alinierea la cerințele, standardele, normele europene, fapt ce va consolida cadrul normativ național și va determina premisele dezvoltării unei economii de piață mai eficiente.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante

Conform art. 1 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de lege asigură transpunerea Regulamentului (UE) 2017/2402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12.12.2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată, și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE.

În conformitate cu art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, precum și cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018 a fost elaborat Tabelul de concordanță pentru actul UE transpus, iar proiectul însoțit de tabelul de concordanță, va fi expediat Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

Regulamentul (UE) 2017/2402 nu a constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională, acest proiect fiind un exercițiu primar de transpunere al acestuia.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Transpunerea legislației UE vizate, se realizează în totalitate prin intermediul proiectului de lege. Totodată, vor fi operate amendamente pentru modificarea corelativă a actelor normative, enunțate la pct.9.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Anunțul privind inițierea elaborării proiectului de lege a fost publicat pe pagina web oficială a CNPF, Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md. și poate fi accesat la următoarele link-uri:

https://www.cnpf.md/ro/anunt-referitor-la-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-privind-6352_94194.html

<https://mf.gov.md/ro/content/proiect-de-lege-privind-securitizarea>

<https://particip.gov.md/index.php/ro/document/stages/proiect-de-lege-privind-securitizarea/16738>

Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1), (2) și (3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de lege privind securitizarea va fi remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și va fi supus consultărilor publice, iar în scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul însoțit de materialele aferente vor fi plasate pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor și portalul particip.gov.md.

7. Concluziile expertizelor

Potrivit art. 34 alin.(1), art. 35-37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de Lege privind securitizarea urmează a fi remis Centrului de Armonizare a Legislației, Centrului Național Anticorupție și Ministerului Justiției

pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE, expertizei anticorupție și, respectiv, expertizei juridice.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul se corelează cu prevederile actelor normative și nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al cadrului normativ în vigoare.

Totodată, având în vedere că transpunerea legislației este în proces activ, desfășurat și de alte autorități publice din Republica Moldova, punerea în aplicare a unor norme din proiect va putea fi asigurată din data adoptării și altor acte normative de transpunere a legislației europene, și cu care proiectul se află în conexiune, intrarea în vigoare a cărora a fost luată în considerare la definitivarea proiectului dat de Lege și la stabilirea termenului de intrare în vigoare a acestuia.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea proiectului de lege va fi asigurată până în momentul intrării în vigoare a acesteia, având incidență asupra sectorului privat din domeniul financiar.

Totodată, până la intrarea în vigoare a proiectului de Lege, se impune necesitatea corelării prevederilor unor acte normative cu proiectul dat de Lege după cum urmează:

- *legislației privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM);*
- *legislației privind administratorii fondurilor de investiții alternative (AFIA);*
- *legislației privind cerințele prudențiale ale băncilor, în ceea ce privește tratamentul pozițiilor din securitizare;*
- *legislației privind piețele de instrumente financiare și activitățile de investiții;*
- *legislației privind agențiile de rating de credit, în ceea ce privește cerințele specific securitizărilor;*
- *Codului penal al Republicii Moldova.*

Prevederile care urmează a fi transpuse prin acte delegate vor fi transpuse prin acte emise de autoritatea competentă.

De asemenea, CNPF și BNM vor elabora și aproba actele normative secundare care transpun standardele tehnice de reglementare și de punere în aplicare elaborate de Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe (ESMA), asigurând astfel aplicarea uniformă și coerentă a prevederilor prezentei legi în conformitate cu cadrul de reglementare al Uniunii Europene.

În context, legea va intra în vigoare la expirarea a 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în condițiile prevederilor art.43 din proiectul de lege. Termenul stabilit în prevederile prenotate, permite autorităților competente și participanților la piață să pregătească implementarea noului cadru juridic.

Ministru

Andrian GAVRILIȚĂ